

Laoský venkov

Ewen Bell vede fotografické kurzy v Himalájích, za polárním kruhem a v australském vnitrozemí. Venkovský Laos ho ale pořád vábí zpátky do jihozápadní Asie

TEXT A FOTOGRAFIE: **EWEN BELL** @ewenbell

Když zapadá slunce nad řekou Nam Ou v Nong Khiaw v provincii Luang Prabang, lodě již vyrážejí zpátky domů. NĀPROTI: Farmář kontroluje rýžovou úrodu – pole v Laosu se opracovávají hlavně ručně

*Vlevo: Pasti, které se používají na lov malých ryb, visí v obydlí na břehu řeky Nam Ou.
Dole: Děti čekají na školní autobus, který je svezí domů, vysoko do kopců nad řekou.
Naproti: Bambusový dům ve vesnici Ban Pha Yang, v kopcích provincie Luang Prabang. Domy jsou zkonstruovány tak, že pod nimi neustále proudí chladný vzduch. Podél domů jsou vysázené banánovníky a v zahradách rostou bylinky a chilli papričky, podél nichž se dostanete až k rýžovým polím, které vesničany živí. Místní sbírají i kapradiny, které rostou u rýžových polí, a v okolních lesích zase hledají houby*

V Luang Prabang se toho moc neděje, ale právě to mi hodně vyhovuje. Rád jezdím do vesnic, které leží alespoň tři hodiny od nejbližšího města. Často kvůli tomu musím nasednout na loď s nějakou malou farmářskou komunitou, protože po silnicích se tam nedá dojet. To, co zde lidé jedí, si pěstují sami nebo si to nasbírají v lesích. Jedí tedy i věci, jako jsou vosí vejce, pavouci a široká paleta listové zeleniny, kterou nemusejí pěstovat. Jde o místa, na která obvykle turisté nejedí, a hranice mezi komunitou lidí a hustou džunglí je zde hodně tenká.

Zachytit východ nebo západ slunce v Laosu je pro každého fotografa náročné, protože pokaždé vám ve výhledu stojí kopce. Jednou z mála výjimek jsou řeky Mekong a Nam Ou, které jsou neustále živěné vydatnými dešti z hor. Most v Nong Khiaw je jedním z mých oblíbených míst, kam jezdím, když už se začíná vytrácet denní světlo, jelikož zde mám na dosah oblaky i džunglí. Můžu odtud pozorovat malé lodě plné různých produktů a ryb, jak se vracejí zpátky domů, a cyklisty, jak přejíždějí po mostě.

Ryby a rýže jsou v severním Laosu základem každého jídelníčku. Změny a pokrok si sem cestu nacházejí jen pomalu, a dokonce i orba se obvykle dělá

ručně. Pasti na ryby se pořád ručně pletou z bambusu a lov se tady stále drží tradičních schémat. Rybáři mají ve zvyku chytat velmi malé ryby, které mají dost bílkovin na to, aby obohatily misku lepkavé rýže posypanou chilli papričkami a bylinkami. Většina vesnic sklízí rýži dvakrát ročně, některým se to povede i potřetí. Lepkává rýže, která se zde pěstuje na prodej, je obvykle bílá, ale rodiny někdy obrábí i polička červené rýže, kterou si nechávají na vlastní konzumaci. Pokud vás na cestách těší, když se na vás usmívají cizí lidé, bude se vám tady líbit. Usmívají se zde všichni od babičky, která prodává nudle na autobusové zastávce, až po mladíka obsluhujícího motorový člun. ☺

